

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國小學生組 編號 1 號
kinivecikan na sePayuan

NuPayuan nu Drekey,na masan picul mamazangiljan a kivecik pita kacavacavan. a kinivecikan izua ita varung, ta uqulj, ta kaljakaljatan ta valjangaljanga. zua na caucau na qulu na qatjuvi a vecik. saka avan a tadjamuqan na mamazangiljan a maqati a kisedjaljep. aicua namaitucu a kakudanan na vencik ta kacavacavan se paljazua a maseljud pitua sikudan a nanemangamanga. paruta lalang na kava, lalang na qulu, lalang na djapalj... si pakatua galiljegiljegilj a caicaing, sa pacacaicaingi a padjekec ta kava a mareqecev a quljau. nu kipapacun a na kipautez a mirava mamazangiljan, aza na saceqalj a matu seringsering a zaing na kisacalinga taqaljaqaljan a caucau, “ macaqu a semenay a kava ” aya tiamadju. avanakay a “ na sepulingetj a senay i kacauan ”, saka a caucau paqulid tu kitevelj ta kadjunungan a semenay, kina mapatjesazek a bulayan, avan nu sika tjenglay a kialalang a sikinemeneman niamadju.

Ikavan a lalang na kava sakamaya, a djilung, garaljigalj, qeluz, valji a qaciljay, cukuy a kasiu, inika madjulu a namaitucu a vecik. a kakudanan a mamazangiljan sinananguq a lemaulj a penuljat a bulayan a nanemanemanga. tucu ljaki na sekialap anga tjuruvu ta kakudan a kasi sasau, sa kitjukuda i qinajan a malizuk a kitju kakudan, iniangaka na mapatesazek a sikilalaingan ta kadjunungan kata ngadan na mamazangiljan, ljakua na paqaljaj sakamaya ta mamazangiljan a taqaljaqaljan.

A sikivecikan ta kacavacavan na payuan na macacaing a tjaucikel na qinaljan, na kialap ta pukeljang na mamazangiljan kata kinacemekeljan. paru: a sevalitan avan nu a sini pualjak na qatjuvi pita djilung kata na venuak ta qecilu na qadau. a tjaivilivililj kivecik ta vecik na qatjuvi, na djilung kata na qadaw a vecik, sipavecik ta vecik na qatjuvi a kacavacavan na payuan. a kivecik ta kacavacavan kinitju ngadan na mamazangiljan, tu sipakeljang ta kinavavau a ngadan niyamadju.

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國小學生組 編號 1 號

排灣族紋樣

不論是排灣族或是魯凱族，紋身一樣是貴族的權力，紋身的部位大多在胸部、背部、手腕和手臂，有人形紋、人頭紋、蛇形紋，也只有頭目的直系親屬才可以使用。這些紋身文化延伸使用在生活的機能用品上，像是服飾、頭飾、腿飾...等透過珠綴銀片，或對色拼貼的串聯縫在布衣上，當盛裝的貴族出現，絮語般清脆的鈴聲老遠就吸引人們豎起耳朵，他們叫「會唱歌的衣裳」，也就是說「大自然充滿歌聲」，而人更應該加入大自然一起唱歌，這樣才完美，這是她們喜歡裝扮自己的基本概念。

除了服飾，舉凡陶甕、門楣，屋中樑柱，還有石版、木桌、都少不了這種相關紋樣。貴族機制確實讓排灣族保存了完整的文物藝術。現在雖然很多人受到外來文明的影響，而離開部落到都會生活，貴族支配領地的權力也不再那麼完整，但基本上對貴族家庭仍然維持相當的尊重態度。

排灣族人的紋身紋樣部落傳說相關，採用的是他們頭目或氏族的標誌。例如：頭目的祖先是蛇生陶壺或太陽卵生，其後裔便會刺上蛇紋、陶藝紋和太陽的紋飾，排灣族也曾利用百步蛇紋來紋身。紋身是貴族的特權，藉此來顯示自己的尊嚴。

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國小學生組 編號 2 號
milimilingan a kinasizua na ngadan

Kemljang sun tu anema su kiniseljanan a lemedau a ngadan na qemuqizip? izua a kuning, izua a likuljaw... izua na secengceng tu ngiyaw? matunekayu, aku izua a kulavaw a lindavan, sa neka nu ngiyaw a lindavan? izua za milingan a namayatucu.

Kasicuacuayan, izua tu itaqadaw,rukay a caucauanga, “ uri peniliqi tjen tu tapuluq sa drusa a ngadan na qemuqizip tu si papungadan ta lindavan na caucau, nu tacavilj kingadan ta ita qemuqizip. ” sa kimasanpida qemuqizip i kacauan lja? uri tjakudain a peniliq? tja ayatucuau,penetji tu itaqadaw, sa tazua a qadaw, ulja mangtjez a qemuqizip a pavecik ta ngadan, qau kitja piliqi a yasangas a tapuluq saka drusa a qemuqizip tu sipapungadan ta lindavan na caucau.

A ngiyaw kata kulavaw mareljaqedi, sa mareqali aravac, nasa vaik a pavecik ta ngadan. rukay a ngiyaw, “ udjamay a vaik a pavecik, ljakua ru kipatjenguaq a en, uri kemuda itjen lja? ” rukay a maitucu, “ maya magevau,maya matjangatjang, taqedu ta susi taqedan,a u sigacalj ki u su tegay, kaciyuri anga pavevecik. ”

Ka djemaljun ta sipavecikan a qadaw a kadjamadjaman. na paceked anga kulavaw, manu nimadju a pacugan sakamaya pinivarung, drinaudrau anga kaljavar kata qali a ngiyaw. sa vaik timadju a pucidilj a pavecjk. vililj, madjameq a kulavau. sa ngiyaw? ulja kipatjenguaq timadju, gemalju anga migacalj. ka djemaljun, na sepavecik anga ngadan na tapuluq tu drsa a qemuqizip.

Ikana sepavecik a ngiyaw, katjalavan a kulavaw ta inika tingan ta ngiyaw. kemasitazua, a sipacun ta kulavaw na ngiyaw kanen angata. qau, a kulavaw kipatjemacay angata mavilad.sa kamayan anan a patjetucu dri.

Kemeljang sun tu anemanema ngadan na tja lindavan a caucau? avan a kulavaw, gung, likuljaw, kuning, varaljuvalj, qatjuvi, unma, sizi, drail, vuyu, vatu, dridri. na masan tapuluq sa drusa a tja lindavan a ngadan.

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國小學生組 編號 2 號

十二生肖

你知道自己屬什麼嗎？有屬小白兔的，有屬大老虎的...有屬貓的嗎？沒有，怎麼有屬老鼠的，沒有屬貓的呢？這裏有個故事。

很久很久以前，有一天，人們說：「我們要選十二種動物作為人的生肖，一年一種動物。」天下的動物有多少呀？怎麼個選法呢？這樣吧，定好一個日子，這一天，動物們來報名，就選先到的十二種動物為十二生肖。

貓和老鼠是鄰居，又是好朋友，它們都想去報名。貓說：「咱們得一早起來去報名，可是我愛睡懶覺，怎麼辦呢？」老鼠說：「別著急，別著急，你儘管睡你的大覺，我一醒來，就去叫你，咱們一塊兒去。」貓聽了很高興，說：「你真是我的好朋友，謝謝你了。」

到了報名那天早晨，老鼠早就醒來了，可是它光想到自己的事，把好朋友貓的事給忘了。就自己去報名了。結果，老鼠被選上了。貓呢？貓因為睡懶覺，起床太遲了，等它趕到時，十二種動物已被選定了。

貓沒有被選上，就生老鼠的氣，怪老鼠沒有叫它，從這以後，貓見了老鼠就要吃它，老鼠就只好拼命地逃。現在還是這樣。

你你知道哪十二生肖嗎？它們是：老鼠、牛、老虎、兔子、龍、蛇、馬、羊、猴、雞、狗、豬。
[本篇漢譯出自〈書城〉(<http://www.dajiyuan.com>)]

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國中學生組 編號 3 號
likuljau kata kakedriyan

Ka sicuayan izuaza matjatjelu a kadjunungan i tailiku, ru tjekacauan a likuljau. nuri penasaqetju ta caucau a likuljau, papacun anan ta kina remekutj nimadju, sa nu inianan ka sepualang ta kinakemudan nimadju, na malunay anga sun ta su rekutjan. sana su parimasudji nimadju, aicu tjra na madjulu tu saceqalj a sengesengan na likuljau.

Ka sauni a qadau, izua macidilj a vavayan, kinacu a za madrusa aljak a mapana venateq. pakivangavangen anan ita vudavudas aza madrusa aljak, qau ljeteku ta vudavudas sa vateq i ljaviljaving ta pana. aza madrusa aljak nusauni djemumulj ta vudas, nusuni makakaluc ta kala pitalima, nusauni kivangavang a pucidilj, na maleva aravac a kivangavang.

Manu penapintjus a mekelj a kemasi gadu a ita likuljau, aza venatevateq a vavayan, ka pacun mintjus sa kapavalit a quljau, inika peniliq anga ta pakazuan, inika sumavani anga aljak, pakirimu a mintuluq a mata zaljualjum a kiquilja. qau inika kemeljang anga tu na maqaljud anga kava nimadju. na dremukung i taladj ta

Na semamalji uta, aza maljimalji tu puqizing a likuljau ka pacun taza madrusa kakedriyan, a matu nekanu caucau a penalinguljan, ikana kisumavan tu izua likuljau, mintjus tu samalji uta likuljau. ayatua na matavak ta a sinazuanan anga, nu semequ ta vali, aza mareka qayaqayam a sacemel kata caucau nekanu ikana marekutje, sa matjatju muvesi a mavilad. manu anema ca madrusa kakedriyan? a maru inikana semanema? cuay a pacucun a likuljau, sa inika pacun tu puita a kakedriyan, kigetjegetjem ta vangavangan tiamadju. qau, cugecugen tiamadju ta qulu na likuljau, sitailj a paqeteleng a qulu na ljkuljau na madrusa kakedriyan, ikana na sekeljang tu kedri a rekutjan, na melumeljak anga za qizing a nakuyan na likuljau, matu na masi suqelaman sa vaik.

Nu tjapucunen, satje secengeceng ta na remekutj kata matu na puqizing a qalja. nu tja marekutj sun, matu uri tja madjaulj a su ljekuyan. aicu a qizing kata namaqar, a remekutj kata marekutj na mazatar a makakirangez; nu na minseg a ikana marekutj, nakiparu azua madrusa kakedriyan a nekanu rekutjan a

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國中學生組 編號 3 號

老虎與小孩

從前在大陸有三個地方，經常有老虎出沒。老虎出來傷人，總是先抖出它的威風，使你還沒看清它的真面目時，往往已先自嚇癱了。老虎再來收拾你，想必是十分輕鬆自如的事了。

這一天，一個婦女帶著兩個小孩到河邊洗衣服。她先讓兩個孩子在沙灘上玩耍，然後自己走下河灘，到河邊洗起衣服來。兩個孩子在沙灘上一會兒堆沙塔，一會兒用線繩在手上互相翻花，一會兒自己做遊戲，玩得十分高興。

突然，一隻老虎從沙灘那邊的山上奔了下來，正在洗衣的婦女見狀大驚失色，她慌不擇路，也顧不上小孩，自己趕緊跳進水裡躲避起來，連衣服被水漂走了她也知道。她彎在水中，只留兩個鼻孔在外出氣，渾身直打哆嗦。再看那兩個小孩，依然在沙灘上全神貫注地玩得起勁，全然不知道身邊發生了什麼事情，更沒注意到獸中之王老虎已在他們附近正朝他們「虎視眈眈」。

說來也怪，兇猛的老虎見兩個小孩旁若無人，根本就無視老虎的存在，反倒有些吃驚，因為它見慣了的是它們所到之處，一切飛禽走獸和人都是聞風喪膽、四處逃竄的，眼前這兩個小孩是何物？竟如此滿不在乎？虎盯著小孩有好一會了，小孩並沒有看它一眼，而是繼續他們的遊戲。接著，老虎又用頭去碰他們，兩個小孩只是隨意地用手撥開虎頭，一點害怕的表示也沒有，老虎那股兇猛的勁頭已全沒有了，它好像很洩氣地走開了。

看起來，面對危險或貌似強大的敵人時，你越是害怕，可能越會招來災禍，這個強與弱，威懾與恐懼都是相依而存的；如果你鎮定、無所畏懼，甚至象兩個小孩子心裡根本沒有什麼怕的念頭，老虎的「虎視眈眈」也就成不了氣候了。

明心網：<http://www.dajiyuan.com>

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國小學生組 編號 4 號

tjalja qukinamavalungan a sengsengan

pay! neka nu namaya tua qukinaizuazuanan i kainaljan i djumulje a pasakacedas. izua malaqudravadrava aya, mala qusalasaladje aya, tua niakinaciuciulan. ljaquwa, azua a tjalja qusikamavalunganalavac, mavan ti vuvuanga tua tatuluwan tua pazekatj!

qumaya nu ayaaken, na mayatucu “ vuvu! uza su vangavangan a kuakuwan ” na aya. aianga a qulevan, qutjengelayan, qu saluwan, neka nu namaya pay! pazangal kaqumaya sa ni vuvu a sinipavangavangan ayaaken.

azua na tatulu ni vuvuanga mayatucu “ aicu a kivantavangan inia magalju! paru tja sialjupan a paiwan a sikudakuda. ” sa ayaanan ti vuvu.

“ tja pacunan na a salenguwa a sipaedevan. ”

“ tja pacunan na a selekuya a sepasalivan. ”

“ izua sikeljanan tua kiljivake tua vavulungan. ”

“ izua sikeljanen tua paqaljai tua timaimanga. ”

qumalji a vavayanaken, ljaquwa, kemasicuwayanga qusikeljan tua sikudakuda na pinaiwanan, patagiljangaaken a kitulu tua temeic aya!qemavai aya! semenay aya! dremaiyan aya a na vavayavayan a sikudakuda penuljat.

i mazamazaaken i lizuke i pailailan a temakesikesi, ljaqua! aianga malaqudravadrava! aianga malaqusalasaladje aianga ti quvuvuanga, nu venalungaken, paiwananga ta itjen! kismuljai a kisuus tua pinaiwanan, paru tja sikudakuda aya! paru tja kakaiyan aya! sanakamayananan a tjarasudjan a makagemgemgem a mapuljat a patjemamilin!

ui dri! pacengceng sa qusus? mavan sa nivuvuanga tua tatuluwan, tua pazekatjan, a tjalja qusikamavalunganalavac!

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【東排灣語】 國小學生組 編號 4 號

我最難忘的一件事

我最懷念的事，是住在日昇的台東故鄉—賓茂村的日子了。那裡有我的朋友、同伴們一起遊戲的日子。但是！真正令我最難忘的事，是已去世的爺爺的教誨與叮嚀！

怎麼說呢？是這樣的，爺爺對我說：「乖孫哪！這個玩具送給你的！」

真的！我高興的、歡欣的、感動的無法言語啊！也許是我認為爺爺送的玩具，特別珍貴吧！「這個遊戲不是那麼簡單，有像排灣族的獵人文化規範一樣的。」

爺爺曾經說過：

「我們要觀察適當瞄準的位置！」

「我們要注意危險錯誤的地方！」

「我們要懂得尊重長幼倫理！」

「我們要做到謙讓每個人！」爺爺是這樣說的。

我雖然是女生，但是，從那時後開始，我懂了排灣族文化的道理，我也開始學習刺繡啊！包粽子啊！唱歌啊！跳舞啊，凡是婦女所有應該做的事情。

我目前在都會區讀書，但是，朋友們哪！同伴們哪！我最敬愛的爺爺啊！我想，我們真正的排灣族人！我們要努力傳承排灣族文化啊！族語啊！希望大家能夠維持的團結合作，直到永遠。是嗎？我說的對嗎？逝去的爺爺的教誨與叮嚀，就是我最最難忘的事了！

